

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K
3/4 . . . 10 „

Posamične številke stanejo 10 vin. V Gorici se prodaja „Soča“ v vseh tobakarnah.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipol po Goriškem in Gradščanskem“ in dvakrat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo
nahaja v Gosposki ulici št. 7
Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7
v I. nadstr. na levo v tiskarni.
Naročnino in oglase je plačati
loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo
po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat
6 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12
vin. vsaka vrsta. Večkrat po po-
godbi. Večje črke po prostoru.
Reklame in spisi v uredniškem
delu 30 vin. vrsta. — Za obliko
in vsebino oglasov odklanjamo
vsako odgovornost.

Češko - nemški sporazum in Lahi.

O pogajanjih za češko-nemški sporazum prihajajo na dan sedaj več ali manj ugodna sedaj najnaglednejša poročila. Ko se oprizniti že zibljejo v nadah, da je češko-nemški sporazum skoro dogovorjen, pa naznaniti telefon in brzojav kritičen položaj in prvo besedo imajo pesimisti.

Vsi oni, ki želijo dobro narodom v Avstriji, vidijo v češko-nemškem sporazumu mejnik za avstrijsko politiko. Če se ta dva naroda sporazumeta, bo to vplivalo najboljše na tok parlamentarnega delovanja, pred vsem pa bo tu zgled, po katerem se imajo ravnati tudi drugi narodi, ki so navezani skupaj živeti. Jednaka pravica za vse. Seveda morajo Nemci sporazuma, če se doseže, imeti tako, da pravzaprav ne velja le za Čehe, marveč da po sporazumu s Čehi je njihova dolžnost, začeti spoštovati tudi Jugoslovane. Če nastane na severu mir, naj bo tudi na jugu. Od Nemcev je odvisno, ali nastane po doseženem sporazumu s Čehi mir, ki bi značil lepoto bodočnosti Avstrije. Če ponehajo spori s Čehi, so pa tu še drugi spori in mi Slovenci smo prvi, kateri se moramo z vso močjo boriti proti nemški prepotenci. Morda bo ta boj po sporazumu v Čehih še hujši, ako se zgodi nemška želja, da Čehi nas pustijo na cedilu in izročijo našo usodo v nemške grabežljive roke. Toda prepričani smo, da temu ne bo tako. To pa mora imeti zopet za posledico pritisk na Nemce, ki morajo vedeti, da končno ni drugače nego da se sporazumejo z vsemi Slovani, kajti le v tem slučaju bo trdno držal sporazum med njimi in Čehi. Politični položaj češke dežele je vedno tak, da odvisi od njega splošni politični položaj v državi in češki deželni zbor je nekaj predparlament dunajskega parlamenta.

Če bi nas Čehi zapustili, bi bil naš glas po enakopravnosti in enakovrednosti le glas vpijočega v puščavi; ker pa upamo, da bodo podpirali naše pravične težnje, kaže to Nemcem pot tudi do sporazuma s Slovenci. Ako jim je za resen sporazum na severu, jim je s takim porazumom za to, da bo ta kar najuglednejše vplival na parlament, ali zajedno jim mora biti tudi še za daljnji sporazum, za rešitev slovenskega in z njim jugoslovanskega vprašanja. Kajti le po rešitvi tega pride mir v državo, red v parlament in le po tej rešitvi bo imel češko-nemški sporazum polno veljavo. Tu vme: je zveza, ki trdno drži, to zvezo morajo Nemci upoštevati v polni meri, potem zaevete v državi enakopravnost in enakovrednost v največji blagor njenih narodov....

Čehi imajo priti do sporazuma le z Nemci, ali mi Slovenci smo tako srečni, da ga potrebujemo kar na dve strani. Lahi so tudi tu in kaj pravijo ti? Govorilo in pisalo se je mnogo o sporazumu v Istri. Slovani so bili popustljivi do skrajne skrajnosti in še čez, Lahi so se kazali miroljubne — ali kmalu se je pokazalo, da Lahu ni ničesar verjeti in ničesar zaupati. Romana fides nulla fides je veljalo za Rimljanke, velja tudi za njihove »potomece«, Lahi. Lahi so zadovoljni s takim položajem, kakoršen je na Goriškem, ko leži slovenski »vodja naroda« v prahu

pod nogami laškega »boga«; stališče istrskih Slovanov jim ne prija. Zato pa gledajo Lahi nekam plašno na pravna pogajanja v Pragi in strah jih je, če bi se Čehi sporazumeli z Nemci. »Piccolo« je povedal tako-le lepo, da po sporazumu bi Lahi pravzaprav nič več ne veljali. V parlamentu bi jih noben niti ne pogledal, sedaj pa so bili včasih celo jeziki na tehtnici. Lahi se bojijo, da če bi ponehali spori na severu, bi bilo to slabo za nje, ker bi ne mogli nič več ribariti v kalni avstrijski politiki. To pa prav kaže, kako potreben za nas je sporazum na severu z vsem, kar bi mu moralo slediti. Za tak pošten sporazum s Slovani niso dovzetni, menda čakajo, da pride Nemec v Trst z vso svojo močjo ter jih potisne v stran v Primorje, potem morda, ko bi bilo že prepozno, bi jadikovali okoli Slovanov.

Pametne besede z njimi sedaj ni mogoče govoriti, ali naj ostanejo trdovratni, kakor hočejo, mi vidimo pred seboj važno nalogo: če se doseže sporazum med Čehi in Nemci, stopi v ospredje na prvo mesto jugoslovansko vprašanje.

To vprašanje se mora ugodno rešiti za nas, pa naj počno pri tem Lahi, kar hočejo. Samo važni, odločujoči trenotki naj dobijo prave moč! Vidimo, da Dalmačija Lahov še ni dosti izučila.....

DOPISI.

Iz tolminskega okraja.

Iz Loga pri Sv. Luciji. — (Boj za šolo.) K župnikovi opombi raz prižniti pretekle nedelje, da se šolski otroci slabo učijo, oziroma da so slabo poučeni, zdi se mi vredno izpregovoriti o tem vsaj toliko, da ne bo javnost mislila, da so otroci morda nemarnejši ali celo njih stariši krivi. Ko je še pred dvema letoma naša deca morala hoditi v šolo v dobro uru oddaljeno Sv. Lucijo, in to ob vsakem vremenu, se je sklenilo zaprositi za potovalno šolo. In res po dolgih prošnjah se je tej najni in prepotrebni želji naših posestnikov slednjič vendarle ugodilo. Najela se je v to svrhu v Fratikovi hiši za to primerna soba, katero je šolski svet tudi odobril, dasi je bilo v vasi več drugih sob na razpolago. Pričelo se je s poukom, ki ga je vodil g. učitelj iz Sela trikrat v tednu. Po preteku enega leta se na Loški šoli pouk prekine iz čisto neznane vzroka in tako je bilo potovalne šole na Logu za enkrat konec. Treba je bilo zopet novih prošnji. Prošnja, katero so podpisali malodane vsi posestniki, je potovala od Poncija do Pilata a rešitve ni našla: zato je ni bilo mogoče tudi zvedeti za natančni vzrok enoletnega prekinjenja pouka. Pomisleki, ki smo jih imeli, da je kompetentna oblast šolanje morda radi v isti hiši se nahajajoče gostilne prepovedala, niso bili pravi; kajti po enoletnem nehanju se šola premesti v drugo hišo in to pot v Kobačovo gostilno, dasi se je kakor rečeno, vsled naših pomislekov v prošnji izrecno poudarjalo, da ako je Fratikova gostilna vzrok temu, naj se šola nastani kje drugje, torej v privatno hišo ali čim mogoče v sredini vasi. Naj bi že bilo, če je šolska oblast našo prošnjo tudi v tem oziru prezrla in določila za novo šolo sobo v hiši, kjer se nahaja Kobačova gostilna; da bi vsaj ta prostor odgovarjal namenu učeče se mladine! Ali

glej! soba, v kateri sedé sedaj naši otroci ali boljše čepe in se po oknih plazijo, ne odgovarja v nikakoršnemu oziru svojemu namenu. Klopi so tako nizke, da otroci dan za dnevom doma tožijo, da jih vse boli. Soba sama na sebi tako majhna, da so primorani otroci stoječ slediti pouku ali pa se po oknih plaziti. Stranišče ima ta mladež skupno z gostilniškimi gosti. Sploh se otroci vsled pomanjkanja prostora odpuščajo iz šole vže s 13. letom, pa še celo v taki dobi, ko še svojega lastnega imena zapisati ne znajo. Vsled tega ukrepa si gospodje tudi drugače pomagati ne morejo, nego da odpuščajo otroke pri d postavno določeno dobo, in si tako vsled opisanih nedostatkov zračijo neho. Če dopušča to sploh kak šolski zakon, ne vemo, vemo pa, da se merodajni krogi za to prepotrebno šolo na Logu presneto malo ali nič brigajo. Pokazalo se je to najboljše o priliki ogledne komisije, kamor ni došel izven g. Rakuškega, učitelja pri Sv. Luciji in tamošnjega župnika nihče.

Kaj je uplivalo, da je šola na Logu prišla pod ono streho, to tudi dobro vemo in vemo še več. Toda za danes dovolj! Pozivljamo pa ok. šolski svet v Tolmino, da se o stvari čim prej informira, navedene nedostatke, ki utegnejo naši deci nele v higijeničnem marveč tudi v moralnem oziru postati škodljivi, odpravi, oziroma potem končno odredi, da se šola odstrani iz hiše, kjer se nahaja gostilna.

Upamo, da se bode pristojna oblast na to ozirala, sicer bi bili primorani se stvari še temeljiteje priprijeti.

Eden izmed vseh.

Iz kanalskega okraja.

Iz Kala. — (Volitev župana — kurat Grbec politični komisar.) Dne 29. okt. je bila pri nas sklicana prva seja novega starešinstva, da bi se izvolilo župana in podžupane. Došli so vsi starešine a političnega komisarja ni bilo, čeravno je bilo c. kr. okr. glavarstvo obveščeno. Starešinstvo je čakalo in čakalo, toda zaman. Med tem je šel sedanji župan gledat v farovž, mogoče bi bil tam gosp. glavar. Ko je kurat Grbec stvar izvedel, namreč da ni glavarja, poda se z županom na volišče, ter se predstavi starešinstvu kot politični komisar in predlaga da naj se vseeno vrši volitev novega župana ter da bode on podpisal zapisnik namesto glavarja, bo ravno tako veljalo. Predlog je pa padel in starešinstvo je odšlo brez volitve, ostal je pa kurat Grbec za eno blamažo bogatejši. Pa saj ni čuda, en tak kuratič, ki je pri »tazadnih« v goriški deželi, bi hotel postati naenkrat okr. glavar. Se ne more in ne more napraviti iz muhe konja, saj še žaba je počila, preden je postala vol.

Eden.

Iz kobariškega okraja.

Idersko. — »Prim. list« v št. 42. je odgovarjal na dopis v »Soči« št. 116. in zagovarjal tukajšnjega »poštarja«, da ima dovoljeno dajati pisma v raznašanje svoje mu 12 letnemu otroku. Naj pove, katera oblast mu je dala tako dovoljenje? C. kr. poštno ravnateljstvo v Trstu menda ne! — Naj rajše preišči, zakaj oddaja ljudstvo bolj važna pisma na glavno pošto v Kobarid?

Iz goriške okolice.

Iz Št. Andreža. (Občinske volitve.) — Bližamo se občinskim volitvam; so že pred durmi. Čas bi bil, da bi prišli tudi v naši občini enkrat do korenitega preobrata ter bi se otrsli klerikalnega jarma, ki žuli našo občino.

Klerikalci sami so nam gospodarili pa ne v blagor občine. Klerikalci delajo povsodi le zase in za svoje, drugim hočejo samo škodovati. Po občinah, kjer gospodarijo, delajo samo škodo, da jo čutijo davkoplačevalci še v drugi rod. Naši volilci naj si dobro ogledajo klerikalno gospodarstvo v Št. Andrežki občini, saj čutimo gorko to gospodarstvo na svojih ledjih in praznijo se naši žepi, ker moramo plačevati nepotrebne troške, ko bi lahko tisti denar obrnili v druge boljše svrhe.

Pred oči postavljamo volilcem veliko našo cerkev. V proračunu za cerkev je bilo 32.000, toda vsi vemo, koliko je stala, ko je bila dograjena. Namreč 60.000. Je že prav, da molimo v čedni cerkvi, toda take velike cerkve s takim potroškom pa vendar Št. Andrež ne potrebuje. Rekli smo, naj že bo 32.000, ali plačati smo morali 60.000.

Sedaj so si izmislili klerikalci, da naj postavi občina kasarno na Rojicah. Proračun za to kasarno znaša 150.000, ali če pojde po klerikalno, bo nas stala kasarna 300.000 K.

Volilci! Oglejte si to gospodarstvo in preišči, čemu bi si mi devali na rame tako ogromno podjetje. Če zmaga klerikalci, bodo zidali kasarno in mi bomo plačevali, da bomo črni. Slabo gre današnji kmetu in delavcu; davki, draginja nas tare, klerikalci pa v takih časih ne mislijo na drugo nego na povišanje davkov. Kmet plačuj, če prideš tudi na boben, samo da postavi klerikalna občina Št. Andrežka svojo veliko kasarno na Rojicah. Kasarno hočejo postaviti, ali hiše za reveže, ki je bolj potrebna, ta jim še v misel ne pride.

Volilci! Pazite, kako boste volili. Opozorjamo zlasti Sovodenjce, ki volijo z nami, naj imajo pred oči klerikalno gospodarstvo v Št. Andrežu ter naj si dobro ogledajo nove namere klerikalcev.

Združili smo se, da gremo v gospodarski boj proti klerikalni stranki, posebno moramo složno in močato nastopiti v tretjem razredu. Tam volijo nižji sloji. Strnimo skupaj v eno vrsto pa stopimo pogumno na volišče in zmaga bo naša! Pozor na to, da bodo v komisiji naši močje in na to volimo naše kandidate!

Klerikalci so nas v svojem »Prismojencu« že nesramno napadli ter nas oblažali z »liberalnimi petlini« in »nezadovoljnimi socialnimi demokrati«.

Torej »liberalni petlini« in »nezadovoljni socialni demokrati«, skup! Volilci naši! Vsi na volišče. Zlasti apelujemo na naše volilce iz Sovodenj. Vsi prihitite, da izvolimo dobre in razumne močje v starešinstvo. Naša goriška okolica se otrsja klerikalnega jarma. Čas je, da bi se ga tudi v Št. Andrežu! Volilci, le pogumno na dan. Vsi na volišče!

Več volilcev.

Iz Ločnika. (Laški vandali z e m.) Iz našega kraja v Vašem cenj. listu ni novic. Dostikrat je bilo kaj, kar bi bilo vredno naznaniti, pa smo molčali, ali sedaj, ko nas ne pušijo pri miru ne živih in tudi mrtvih ne, pa ne moremo več molčati.

Znano je, da imajo v Podgori, v Solkanu, v St. Petru, v St. Andrežu in sploh povsod, kjer so zakopani Lahi, svoje laške napise na križu — ali v Ločniku so šli Lahi in so pomazali vse slovenske napise na pokopališču pa ne z barvo, ampak s katranom, da se niti črke slovenske ni poznalo.

Kako kulturni so Slovenci in kako barbari so Lahi! Slovencem nikdar še ni prišlo, da bi se bil kdo kedaj tako daleč spozabil, da bi bil šel na pokopališče mazat križ na grobu kakega Laha. Slovenec za kaj takega ni sposoben, za to je sposobna le podivjana laška druhal. Skandal vseh škandalov, sramota nad sramoto! Niti mrtvih ne pustijo v miru. Hujši so kot zadnji še necivilizovani rod!

Oskrunjenje grobov je naznanjeno orožnikom. Nadejamo se, da pridejo v roke pravici ter da bodo lopovi pošteno kaznovani!

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodcu trpeče neprekoaljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi dražljivimi čistil. kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatlje K 2.—
Ponarejanje se sodnijsko zasleduje.

Molle-vo Franc. žganje in sol

za ribanje života. — Bolečine olajšujejo in okrepčajo staroznano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste. Orig. steklenica K 1-80

Na prodaj po vseh lekarnah in mirodilnicah. Glavna lekarna A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9. Zaloga v Gorici v lekarnah: G. Cristoforetti A. Gironeoli.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Ciril-Metodove podružnice naj bi tudi v zimskem času ne prenehale s plemenitim delom. Prirejajo naj sestanke, predavanja, domače veselice itd. — Posebno veljaj to tistim podružnicam, ki so iz kakšnegakoli vzroka zamudile poleti prirediti jubilejno veselico. Zimski čas pa je tudi najpripravnější za pridobivanje novih članov in za občne zборе.

Koledar D. C. M. je izšel z bogato vsebino. Razpošlje se na znane naslove. Kdor ga ne dobi, blagovoli ga naročiti pri družbini pisarni v Ljubljani (Narodni dom). Cena 1 K 20 h. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Kdor koledarja ne misli obdržati, naj ga takoj vrne, da se ne zgodi družbi kakor lani, ko so ji vsi koledarji pošli, a plačanih še vedno ni skoraj cela tretjina.

Proti Preblavski slatini so nastopili sedaj celo nemški časopisi. Tako piše »Grazer Tagespost«, da je dobil to slatino v zakup žid Ortner, ki je brezobzirno zvišal cene. Ako celo Nemci niso zadovoljni s tem podjetjem, tudi za nas Slovence ni povoda, da bi kupičili premoženje nemškemu židu, posebno, ker imamo lastno najcenejšo kisló vodo, Tolstovrško slatino, ki je pi izjavi zdravnikov-izvedencev zelo zdravilna pijača. Naroča se pri oskrbništvu Tolstovrške slatine, Guštanj, Koroško. Oskrbištvu pošlje na željo vsakomur prospekte, cenike itd. Del čistega dobička gre v narodne namene, v prvi vrsti za družbo sv. Cirila in Metoda.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca oktobra 1910 sledeči promet:

Dohodki. A. redni dohodki 1) Prispevki iz nabiranih: 1.169 K 60 vin. 2) prispevki podružnic i. s. Kranjsko 215 K 63, Štajersko 170 K 27, Koroško 55 K 26, Primorsko 377 K, skupaj 818 K 16, 3) razni prispevki 7.000 K 32, skupaj 8.988 K 08. B. izredni dohodki. 4) prispevki za obrambni sklad 1.309 K 40, skupaj 10.297 K 48.

Izdatki. A. redni izdatki. 1) plače, remun. učit. osebju, razni računi itd. 11.176 K 58, B. izredni izdatki. 2) naložitev na glavnico, oziroma obrambni sklad 3.249 K 40, skupaj 14.425 K 98, torej primanjkljaja 4.128 K 50.

Opomba. Pri obrambnem skladu naloženi zneski in zapadle obresti so nedotakljiva glavnica toliko časa, dokler ne dosežejo vplačani zneski 200.000 kron.

Kaj res ne bomo dosegli še v tem letu 200.000 K za obrambni sklad? — Nemci zbirajo že tretji milijon, Čehi in Poljaki so že zdavnaj presegli obljubljeno svoto narodni samoobrambi, le Slovenci smo tako malobrižni, da nam primanjkuje še 151 kamnov. Poznamo Slovence, ki bi lahko utrpeli po en ali tudi več kamnov; upamo, da se kmalu oglasijo in dopolnijo krog brambovcev Slovenije.

Za družbo sv. Cirila in Metoda K 360. Radodaren donesek, Neimenovan. Denar hrani g. blagajničar D. C. in M.

Za družbo sv. Cirila in Metoda daruje mestó cvetja na grob svojih starišev rodbina F. K 2.

Domače vesti.

Darovi za »Dijaško kuhinjo«. Neimenovan št. 7 za november 5 K, Neimenovan št. 1 za november 2 K, Neimenovan iz N. A. 5 K, Jos. Kutin, trgovec v Gorici 2 K, Ad. Urbančič, mesar 1'01 K, V gostilni pri Fonu v Solkanu pri »briskoli« nabrala 1 K, I. Črnetič plačal za kazen 2 K. — Na račun mesečnine je prišlo 12'20 K. M. Plesničar v Gorici je dal 2 K, Jos. Trošt, kmet v Podragi je daroval 180 kg krompirja.

Živel darovalci!

Goriška podružnica »Društva slov. prof. v Ljubljani« ima v poslovnem letu 1910—11. sledeči odbor: predsednik: Ivan Košnik, c. kr. realč. prof., podpredsednik: Martin Mastnak, c. kr. gimn. prof., tajnik: Ivan Koštič, c. kr. učit. prof., blagajnik: Fran Povšič, c. kr. gimn. prof., odbornik: dr. Ivan Merhar, c. kr. gimn. prof. v Trstu, odborn. namestnik: Ludovik Vazzaz, c. kr. učit. prof.

Odbor goriške podružnice »Društva slovenskih profesorjev« vabi vse svoje ude na sestanek, ki bo v soboto, 5. t.m. ob 8. zvečer pri »Zlatem Jelenu«.

Predmet: razgovor o predlogih k službeni pragmatiki.

Koštič, tajnik.

Deželna norišnica. — Ravnateljem norišnice je imenovan dr. E. Fratric, Pajčev sorodnik, mož, ki nima potrebne kvalifikacije za tako mesto. Za primarija je imenovan dr. Fran Göstl, doslej primarij v deželni norišnici v Ljubljani. Postrežnikov so sprejeli 30, od teh so jih poslali 8 v Videm, kjer ostanejo 2 meseca, da se izučijo v svojem poslu v tamkajšnji norišnici. Prošenj za službe postrežnikov je bilo 161. Postrežnic bo 17. V zavodu bodo usmiljenke iz Brescie v Italiji; za sedaj 10. — Potemtakem bo norišnica menda kmalu otvorena.

Novo poslopje za gimnazijo v Gorici. — Čas je res skrajni, da se zgradi novo poslopje za gimnazijo v Gorici. Finančno ministerstvo se je baje izreklo »v prihodu« za gradnjo novega poslopja. Želimo, da bi kmalu slišali, da se začne graditi novo poslopje za gimnazijo!

Sama laž se jih drži. — Strašno jezo bruha klerikalci po »Prismojencu« na »liberalce« v St. Petru. Pa je tudi res nekaj grozovitega. Ta tako trdni St. Peter, v katerega je zaljubljen dr. Gregorčič, kjer je že tolikrat govoril in kamor so postavili tudi komisije za konstatiranje izida volitev za državni in za deželni zbor v dveh kurijah, ta St. Peter se je stresel v strah in grozo klerikalcev. Ali je čudno potem, da se jezijo? Kadar pa se jezijo, takrat gotovo tudi lažejo. In res zlagali so se; pravijo, da so »liberalci« imeli dva laška kandidata izpod Turna ter da so glasovali za nju. O, ti grdi lažniki! Takih kandidatov ni bilo v listi »liberalcev«. Zato ne morejo govoriti o nikakem narodnem izdajstvu — ampak mi lahko govorimo o nesramnih klerikalnih lažnikih!

Z dežele. — »O, ti blažena nemščina! — Te dni je prišel k meni mož, ki ima sina na gimnaziji v Gorici in me prosil, naj bi mu pojasnil, kaj pomeni rubricirana pola v nemškem jeziku (Fragen an die Eltern oder deren Vertreter), katera

mu je došla od ravnateljstva, kjer je bilo odgovoriti na razna vprašanja glede otroka, kakor o starosti, morebitnih boleznih, kedaj je otrok začel govoriti, hoditi i. dr., kar potrebujejo baje za vednost o individualnosti otroka. — Škoda, da ne znam nemščine; ta jezik je zelo štet. Z našim jezikom ni mogoče nič, reče kmet. Pojasnil sem na njegovo žnoto, na kar je dostavil: »Temu smo krivi sami! Vsi pole nazaj! Mi smo slovenski stariši«. Ali res ne more šolska oblast poslati slovenskim starišem slovenske tiskovine, pa tudi če je gimnazija nemška? Smo li res med samimi Nemci?!

Uniforma deželnih slug. — Garibaldinci. — Danes sem v svoje začudenje zagledal na ulici nekega moža, oblečenega v uniformo italijanskih Garibaldincev; mislil sem si, da je mož pobegnil od italijanskih vojakov - garibaldincev, toda glej čudež, spoznal sem v njem slugo deželnega odbora!

Stara uniforma, katero so imeli dež. sluga poprej, je bila prav lepa, čepica tako napravljena s svojim ježelnim znakom, da ni mogel nobeden kaj reči, sedaj pa, naj bi mi deželani, čeravno nismo še pod Italijo, gledali lepe podobe Garibaldincev, to pa ne gre.

Kaj se že sramujejo v deželni odboru, da smo še Avstrijci?

Odbornika Berbuč, Stepančič; Pajer & Gregorčič kaj mislite vi k temu? Kdo je naročil tako uniformo? Ali je res postal deželni odbor bolj neodrešen kakor tržaški magistrat?

Kakor se vidi, bomo morali tudi mi slov. deželani kmalu še za italijansko trikoloro plačevati, da jo dá naš slavni odbor razobesiti na deželno hišo.

Z.

Procesija, zapor, demonstracija. — V Turjaku v Furlaniji je šla procesija J. t. m. popoldne učno hišo peka Josipa Romanesa. Romanes je bil zamišljen v svoje delo ter se ni odkril. Duhovnik je stopil iz procesije, šel k njemu ter zahteval, naj

se odkrije. Pek tega ni hotel storiti, češ, da je križ že šel mimo. Duhovnik ga je potem naznanil orožnikom, kateri so aretirali Romanesa. Peljali so ga v občinski urad, da ga tam zaslišijo. To se je hitro razneslo po vasi in na mah je bilo zbranih okoli 500 oseb pred občinskim uradom. Dvakrat so hoteli orožniki iz urada ven, da bi odvedli Romanesa v zapor, ali množica je kričala in grozila tako, da so se morali orožniki umakniti. Množica je hotela, da se Romanesa izpusti. Orožniki so poslali po pomoč v Tržič. Ko je prišla pomoč, so orožniki s težavo razganjali množico, kenčno, ko je ukazal poveljnik ogenj, se je posrečilo jednemu orožniku, da je odpejal Romanesa v zapor. — To posnemamo po laških poročilih.

V Selcih pri Ronkih je umrl bivši župan v Gradežu Iv. Corbatto.

(Dalje v prilogi).

Na prodaj je bik

mirodolec, križan, star 21 mesecev, licenciran. Cena zmerana.

Več se izve pri gosp. Francu Logar v Ajdovščini 23.

Proda se velika hiša

z zemljiščem ob glavni cesti v Tržaški ulici št. 13. Natančneje se izve pri lastniku Ivanu Ušaj, istotam.

Mnogo sreče, zaročenci!

Zaročni se prstan bliži že na roki in kmalu bo treba vam iti k poroki. Gotovo vam delajo mnogo skrbi pohištvo, perilo in druge stvari: kako bi dobili po ceni blagó, ki tudi okusno je, trajno, lepo. Ne belite glav si s skrbmi, kaj ne veste, da niso skrbi za presrečne neveste? Pred **Hedžet-Koritnikom** urno postoj, skrbi nepotrebnih otreseš se koj, oglej le, nevesta, si cene, blago, gotovo tam kupiš si balo svojo.

Hedžet & Koritnik - Gorica

vogal tek. Jos. Verdi št. 5 in Šolska ulica št. 3.

Vzemite,

ako imate nahod, hripavost, zasliženje ali težko sapo, Fellerjev fluid z znamko »Elsa-fluid«. Sami smo se preprčali pri bolečinah v prsih, v vratu itd. o njegovem leka- jočem, kšelj utehajočem, oživlajočem učinku. Dvanajsterica za poskušnjo 5 kron, dve dvanajsterici K 8-80 franko. Izdelovatelj samo lekarnar E. V. Feller v Stubi, Elsa-trg št. 214 (Hrvatsko).

Iz šolske službe. — Pravi učitelj matematike in fizike na državni gimnaziji v Roveretu Josip Motz je imenovan na jednako mesto na tukajšnji gimnaziji.

Smrtna kosa. — Danes ob 9. uri jutraj je umrl v St. Vidu nad Vipavo tamkajšnji posestnik, mesar in bivši župan Jožef Bizjak. — Preostalih naše sozajeljce.

Deželni poslanec Manfreda ni več župan v Iderskem. Kakor je poročal dopis iz Iderskega v četrtkovni številki, je bil izvoljen za župana v Iderskem vrli naprednjak Berginc. Prej je županoval tam deželni poslanec klerikalec Manfreda, ki je glasoval v deželnem zboru za to, da Gabršček ne sme sedeti v goriški deželni zbornici. Za lumparijo je prišla hitro kaznen in Manfreda je sčrčal z županskega stola v Iderskem. Može so sprevideli, da Manfreda ne dela časti iderski občini, zato so sklenili tako, da tiče na mesto župana naprednjak — Manfreda pa stoji tu spoznan za nevrednega, da bi še dalje županoval v Iderskem! Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pada. Manfreda je že padel v njo, sledili bodo še drugi. Vsaka lumparija se že na tem svetlu maščuje!

Tutti frutti neznanosko dopadejo posvečencem okoli »Prismojence«. Pogostoma se jih spominjajo pa napišejo članek z veliko jeremijado, prav kakor da bi komaj čakali, da začnemo zopet priobčevati »Tutti frutti«. Zaloga je precejšnja in se množi od leta do leta. Če bodo še dosti izzivali, jih začnemo priobčevati: prizadeti naj se gredo potem zahvalit v uredništvo »Prismojence«. — Nesramno so napadali naprednjake, nesramno, pekleno zlobno so jim kradli čast in poštenje v cerkvah, po shodih in v časnikih. Stikali so za neznanostmi ter delali iz muhe slona; satansko je bilo njihovo početje in neizmerno žaljenje, storjeno naprednjakom od politikujoče duhovščine. Sledil je na satanske lumparije iz farovžev odpor in na dan so prišli »Tutti frutti«. Sama resnica je bila v njih, sama laž in hudičeva gonja na strani klerikalcev. Naj si izprašajo enkrat svoje kosmate vesti, koliko zla so že prizadeli s svojo hudobijo raznim naprednjakom in njihovim družinam, kolikim zagrenili življenje in škodovali! Koliko obrekovanj, podlosti brez mere, luciferske hudobije je bilo že v »Prismojencu«, čegar urednik je katoliški duhovnik! To naj storijo in potem primerjajo to s »Tutti frutti«, pa bodo videli, da je na njihovi strani živalska pisava in živalsko divjanje.

Stariše onih, ki so zbrani okoli »Soče«, naj pusti v miru pisec v »Prismojencu« pa naj študira tistega očeta, ki je bil pred sodnijami spoznan za krivega nečastnih dejanj! Živalsko divjanje naj tudi išče tam, kjer je! Dosti!

Za uvoz živine in za odprtje mej se je izrekla tudi tukajšnja trgovska in obrtna zbornica, v kateri gospodarijo laški liberalci, zavezniki slovenskih klerikalcev. Kdor se izreče za uvoz in za odprtje mej, je po mnenju klerikalcev »omejen« in »sovražnik kmeta«. Kako torej morejo biti slov. klerikalci v zvezi z laškimi liberalci, »sovražniki kmeta«? — »Omejenih« pa je po sodbi »Prismojencevi« na milijone ljudi v Avstriji ki so se izrekli za uvoz živine in za odprtje mej — neomejeni so samo veliki bogataši in pa slovenski klerikalni sleparji ljudstva. Hvala Bogu, da nismo med temi »neomejenimi«; v slabi družbi bi bili s slovenskimi klerikalnimi sleparji in onimi severnimi pijavkami kmečkega ljudstva!

Klerikalci in dinastije. — Saksonski kralj je veren katoličan, njegovi podložniki so po večini protestanti. Ker so se čutili razžaljene po papeževi boromejski encikliki, se je saksonski kralj seveda moral pritožiti pri Vatikanu. Radi tega ga v posebni brošuri kruto napada curiški monsignor dr. de Mathies, češ da je bil njegov korak nesramnost, da bodo izginili prej s sveta vsi vladarji kakor pa papeži, da bo zgodovina pač pisala o boromejski encikliki, pozabila pa bo na razjarjene protestante in protestujoče vladarje. Poznejši zgodovinarji se bodo smejali smelosti kraljiške, ki »vlada« komaj čez 15.000 km² kulturnega sveta. Klerikalci so že tak! Kakor jim kaže! Enkrat so za vladarje, potem jih pa tlačijo v blato. Spoštujejo le one, ki jim pokorno služijo in le toliko časa, dokler služijo njihovim namenom.

1100 glav goveje živine je bilo na zadnjem živinskem trgu v Gorici. Največ živine so pokupili Lahji ter jo odpeljali čez mejo. Kmet prodaja živino, ker je draga in ker je siromak — ali kako bo kupil živino, ko jo bo zopet rabil?!

Poskušene tatvine sta bila obtožena 52 letni Ivan Bakarčič iz Tržiča in 46 letni Franc Manja, tudi iz Tržiča. Hotela sta okraستي L. Vittorija, ki je bil malo prej prodal kravo. Bakarčič je obsojen na 15 mesecev težke ječe, Manja pa na 2 meseca.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Girioncoli-Glubich. V teh dveh lekarnah bo tudi ponočna služba v času od 6. do 13. t. m.

Svetujemo vam, da ne zanemarjate protinske in revmatične bolezni, bodenje, bolezni na križu in členih. Dvanajstletna Fellerjevega fluida z znamko »Elsapfluid« za poskušnjo le 5 K. Vplivne sestavine rabarberja, ki pospešujejo premembo snovi in zato tudi kri čistijo, vsebujejo bolečine olajšujoče, tek povpešujoče in krče odpravljajoče Fellerjeve rabarberjeve kroglice z znamko »Elsapillen«. 6 zabojčkov franko 4 K. Dobivajo se pri E. V. Fellerju v Stubici št. 264 (Hrvatsko).

Sokolski vestnik.

Prvi družabni večer goriškega Sokola se bo vršil v soboto 12. t. m. v dvorani »pri zlatem jellenu« ob 8 1/2 zvečer.

Celo poletje je goriški Sokol deloval na zunaj, posebno se je potrudil in vse moči napel, da se je tako sijajno izvršila Sokolska prireditev v Šempetru. Vsak zaveden Slovenec je prepričan in vé, da je bil Sokolski zlet v Šempetru najlepša manifestacija Sokolske misli, ki se je na Goriškem tekom zadnjih dveh let zelo razširila kar priča najbolj veliko število na novo ustanovljenih Sokolskih društev in odsekov. Prišel je pa zimski čas, in tudi sedaj nadaljuje Goriški Sokol svoje delo. Telovadnica je polna, telovadi se pridno in obisk telovadcev, naraščaja in članic Sokolic se je zdajno povečal.

Da pa goriški Sokol izpolni svojo nalogo tudi v družabnem oziru, da nudi svojim članom in njih družinam ter vsem prijateljem in podpirateljem Sokolstva priliko, se malo pozabavati in se medsebojno spoznavati, je sklenil, prirediti v zimskem času družinske večere.

Tak prvi družinski večer se bode vršil **12. novembra t. l.** v dvorani pri »Zlatem jellenu« ob pol 9. zvečer. Da bode zadovoljili vsem zahtevam in željam, ki se stavijo do njega od obiskovalcev teh večerov, se je veselilni odsek skupno z odborom potrdil sestaviti krasen vspeled.

Sicer se še za danes zamoči točke sporeda, pač pa se že sedaj lahko omeni, da bode vsak, ki se bode odzval vabilu na to prireditev, zabaval prav po domače, popolnoma neprisiljeno in posebno bode bil hud boj za živo Martinovo gos. Ta zabavni večer je namreč posvečen tudi Martinovemu in da se ga prav pošteno proslavi, se bode izžrebala Martinova gos, ki bode pač dobro teknila, kdor jo bo dobil. — Že sedaj je zanimanje za prvi družabni oziroma Martinov večer veliko in že sedaj vas dragi bratje Sokoli, njih družine, prijatelje in podpiratelje Sokolstva vabimo, da to prireditev, ki naj bodi začetek toli potrebnemu družabnemu življenju v Gorici in to na demokratiški Sokolski podlagi! — Na zdar!

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Za povzdigo mlekarstva. — V četrtek se je vršila v Gorici konferenca, ki se je bavila z mlekarstvom v naši deželi. Udeležili so se zastopniki iz ministrstva, namestništva, dež. odbora in za drug. Treba bi bilo nastaviti dva veščaka, enega za slov. del dežele, drugega za Furlanijo. Sprejet je bil predlog, naj se izvoli poseben odbor, ki sestavi program za povzdigo mlekarstva, ureditev mlekaric itd. Da bi započeta akcija le dala obilo uspeha!

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se: 1 kontorist, 1 poslovodja, 8 pomočnikov mešane stroke, 1 pomočnik železniške stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 4 pomočniki špe-

cerijske stroke, 1 pomočnik modne in galanterijske stroke, 4 prodajalke, 6 učencev, 1 učenka.

Službe išče: 2 knjigovodja, 3 kontoristi, 3 potniki, 1 poslovodja, 21 pomočnikov mešane stroke, 7 pomočnikov železniške stroke, 11 pomočnikov manufakturne stroke, 10 pomočnikov špecerijske stroke, 3 pomočniki modne in galanterijske stroke, 6 kontoristini, 8 blagajničark, 10 prodajalk, 8 učencev, 3 učenke.

Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Razpis nagrad. — Podpisano društvo je prejelo od visoke vlade za pospeševanje sadjereje v slovenskem delu poknežene grofovine Gor.-Grad. podporo, katera naj bi se razdelila v letu 1910 na podlagi programa, ki je bil svoječasno ustanovljen t. j. v sporazumljenju visoke vlade z deželnim odborom in zastopniki obeh kmetijskih društev. Ta odsek je sklenil v svoji seji dne 24. oktobra t. l., da se ima porabiti ta podpora za nagrade, ki naj bi se podelile revnejšim posestnikom in kolonom in sicer:

1) Ki se obvežejo vsaditi neko določeno število sadnega drevja in sicer takih vrst ali sort, ki jih določi sadjarski odsek podpisanega društva. 2) Ki se obvežejo, da vsade to drevje pravilno v sadovnjak, v plante po njivah, ob robu njiv in vinogradov, ob cesti, ob kolovozih ali pa na travnikih. 3) Ki se obvežejo, da izkopajo jame za sajenje teh dreves pravočasno. Drevesca dobi le oni prosilec, ki pripravi jame za sajenje vsaj do polovice februarja prih. leta. 4) Obzira vreden prosilec dobi brezplačno 20 sadnih drevesc, vrhu tega pa dobi še 30 K nagrade, katera se ima izplačati v dveh obrokih in sicer v 2. letu posajenja 15 K, v 3. letu še ostalih 15 K, seveda pa le tedaj, če bo podarjeno sadno drevje pravilno oskrboval. 5) Med koloni imajo prednost tak prosilci, katerih prošnje priporoči najemodajalec. 6) Društvo ima pravico odreči obljubljeno podporo onemu, ki bi gori navedenih pogojev natančno ne izpolnil. 7) Nekolekovane prošnje se imajo predložiti podpisanemu društvu do 30. novembra t. l. in sicer z naslednjimi dokazi:

a) Ali je prosilec lastnik ali le najemnik (kolon). b) Če je kolon ali najemnik ima doprinesti dokaz, čegar kolon je, kako veliko je v njem vzeto zemljišče, za koliko let je sklenil pogodbo in kje in v kakšni legi se nahaja zemljišče, na katero namerava vsaditi podarjeno sadno drevje in kakšna so tla. c) Če je lastnik mora dokazati, kako veliko je njegovo posestvo, kakor tudi kje in v kakšni legi se nahaja parcela, ki jo namerava obsaditi s sadnim drevjem in kakšna so tla. d) Doprinesti ima druge morebitne dokaze, ki bi bili po mnenju prosilčevem potrebni. Goriško kmetijsko društvo.

Potujoče kmetijske šole. — »Prim. gospodar« nasvetuje kmetijske šole, to je: Kmetijski pot. učitelj bi se preseljeval iz kraja v kraj, posebno zvečer naj bi bilo predavanje. Začelo naj bi se z zimo, spomladi bi bil pouk na polju, na šolskem vrtu, v mlekarnicah, poleti ob nedeljah. Vsekakor dobra misel ali najbrže težko izvedljiva!

Koliko se popije na Hrvatskem in v Slavoniji? — 500.000 hl vina v vrednosti 33 milij. K; domače pivovarne dajo 100.000 hl piva, toliko se ga tudi uvozi, kar stane skupno 11 milij. K; žganja in likerjev se porabi po gostilnah in privatnih hišah 160.000 hl, kar znaša 24 milij. K. »Hrvatski Branik« vprašuje na to: »A koliko se daje za prosvjeto«.

Živine se je izvozilo iz Hrvatske in Ogrske v lanskem letu 421.642 komadov v vrednosti 152 milijonov K; več za 64000 komadov kot v letu 1908. Izvoz volov se je pomnožilo za 202.057. Ta pomnožitev je pripisovati slabemu pridelku krme. Konj se je izvozilo 58903 v vrednosti 30 1/2 milijona K.

Politični pregled.

Češko-nemška pravna pogajanja. — Najbolj sporna točka v pogajanjih je § 42. dež. reda.

Ta § statuirata dva narodnostna senata v deželnem zboru, določa pa tudi pravico deželnega odbora, da na predlog enega

dveh članov deželnega odbora v plenarni seji lahko sistira sklep narodnostnega senata ter vrne celo zadevo senatu nazaj v zopetno posvetovanje. Kaj bo v slučaju, če narodnostni senat tudi pri drugem posvetovanju sklene isto kakor prvi, to se sedaj še ni določilo. Čehi kakor Nemci so izjavili, da se situacija vidno boljša. Čehi zahtevajo še dogovora glede minoritetnega šolstva in varstva manjšin.

Državni zbor bo sklican najbrže na dan 22. ali 23. t. m.

Ruski car se je sešel 4. t. m. v Potsdamu z nemškim cesarjem.

Zveza z Nemčijo je v neizmerno škodo vsem avstrijskim narodom ter škoduje Avstriji na zunaj in na znotraj. Tudi v delegacijah je bilo mnogo govora o tej zvezi. Najočitnejše pa jo je pokazal v pravi luči bivši minister markiz Baquehem, torej mož, čigar patriotizem je vyzvišen nad vsak dvom, ter je s smelo roko odgrnil sliko sajiško.

Mož ni mnogo govoril, a kar je govoril, je bilo pničujoča sodba vse do sedanje avstrijske zunanje in notranje politike.

Jedro njegovega govora, sicer diplomatsko stiliziranega govora, je bilo: Zveza z Nemčijo je Avstro-Ogrski direktno škodljiva in edino Nemčija je kriva, da je morala Avstro-Ogrska žrtvovati za aneksijo Bosne milijarde. Posredno je torej Nemčija kriva ogromnih davkov, ki tlačijo sedaj avstrijsko prebivalstvo, in tudi neznosne draginje.

Vse to je povedal markiz Baquehem vladajoči gospodi v obraz.

Ali bodo imele njegove odkrite besede uspeh?

Dvomimo, saj je znana in dognana resnica, da so avstrijski državniki udarjeni s slepoto in nedostopni vsakemu pametnemu preudarku.

Razne vesti.

Kako vzorno je gospodaril ljubljanski škof v Gornjemgradu na Štajerskem. —

Znano je gospodarstvo ljubljanskega škofa na velikem škofijskem posestvu v Gornjemgradu. Sedaj to gospodarstvo zopet odkrivajo v Ljubljani, kjer se vrši razprava pod civilno sodnijo na tožbo bivšega škofovega oskrbnika Dicenta, ki toži škofa za svoto 146.000 K. Prečitali so sodbo izvedencev o knjigah. Sodba izvedencev je naravnost uničujoča; knjige so bile v velikem neredu, pomanjkljive in zmedene. Cela vrsta postavk sploh ni bila vknjižena, druge spet kar s svinčnikom, ali pa korigirane. Zaključkov večinoma ni, ne letnih, še manj pa mesečnih. Konto pošne hranilnice naenkrat nekje preneha, akoravno se zveza s poštno hranilnico ni pretrgala. V Gornjemgradu so imeli dvojno laško knjigovodstvo, to, kar so pa v Gornjemgradu počeli, ne odgovarja v nobenem oziru temu sistemu. Knjigovodstvo je bilo, kakor pravijo izvedenci, »durchaus schleuderhaft und mangelhaft, höchst oberflächlich und unvollständig!« Vsled tega zanemarnjenega knjigovodstva sploh ni bilo mogoče nikdar spoznati pravega stanja gornjegradskega gospodarstva in napraviti kako bilanco!

Tako uzorno zna gospodariti katoliški škof Jeglič, na katerega je pokazal »božji prst«, ko je bila prazna škofijska stolica v Ljubljani ter ga je »božji prst« tudi tje privedel!!

Razsodba se razglasi v kratkem.

Nemški prestolonaslednik potuje. — Ako slučajno nemški cesar ne potuje po svetu, gre pa njegov sin malo po svetu. Te dni se je odpeljal nemški prestolonaslednik s svojo soprogo iz Genue. Obiskati hoče Indijo, Kalkuto, Singapore, Bangkok, nadalje Batavijo, Hongkong, Kanton. Iz Kitajskega pojde na Japonsko, in se vrne sredi maja čez Sibirijo v domovino.

Akad. društ. slov. agr. »Kras« na Dunaju si je na svojem 11. red. obč. zboru izvolilo za tekoči zimski tečaj 1910/11 naslednji odbor: predsednik: Ivan Domicej kulturni tehnik, podpredsednik: Rupert Brovet gozdarski tehnik, tajnik: France Hinterfechter kulturni tehnik, blagajnik: Srečko Lapajne gozdarski tehnik, knjigovodja: Bogdan Panot voljedski tehnik, namestnika: Franc Hrašnik goz-

darski tehnik. Lev Knafeš kulturni tehnik, preglednik Vojko Koprivnik gozdarski tehnik, Anton Sodnik gozdarski tehnik.

Akademsko društvo slovenskih tehnikov na Dunaju, si je izvolilo sledeči odbor: cand. ing. Ladislav Bevc, predsednik, stud. ing. Ladislav Geržina, podpredsednik, stud. ing. Janko Schweiger, tajnik, stud. ing. Maks Šlejško, blagajnik, stud. chem. Srečko Ferjančič, knjižničar, stud. ing. Božo Srebre, odbornik.

Akad. društvo slov. agron. »Kras« na Dunaju priredi skupno z bratskima društvi hrv. agron. »Lipa« in »Srba agronomia« dne 5. listopada ob 8. zvečer v lokalu »Občanske založne« XVIII. Staudgasse 57. svoj prvoletniški večer.

Akad. društvo »Slovenija« na Dunaju priredi 5. listopada svoj 2. redni občni zbor z običajnim vspešnim. Lokal: Hotel Wandl, I. Kufussgasse 2.

Avtomobil in kure. — Ob prometni cesti na Francoskem je imel svojo hišo perutinar. Nekoč mu povozi neki avtomobil lepo kuro. Lastnik avtomobila je rad plačal za kuro trikratno ceno. Perutinarja je pa to spravilo na novo idejo. Navadil je svoje kure na avtomobilsko znamenja, tako da so kure kar na cesto letele, ko so slišale avtomobil, ker so mislile, da jih bo gospodar krmil. Tako je bilo vedno vse polno kur povoženih, kar je donajalo perutinarju zelo mastne dohodke. Zaviden sosed je pa naznanil iznajdljivega špekulanta sodišču.

Jugoslovansko akademsko društvo »Sioga« v Ljubnem si je izbralo 29. 10. t. g. na opčem zboru sledeči odbor: predsednik: asb. iur. Miroslav Radivovič stud. mont. I. tajnik: Stjepan Consolari, stud. mont. II. tajnik: Milan Dlustuš stud. mont., blagajnik: Manfred Grof Borelli Vranski stud. mont., knjižničar: Friderik Janežič stud. mont. Revizoriji: Dragutin Tibold, cand. mont., Veljko Jovanovič, stud. mont.

Iznajdljiv soprog. — Na policijski komisarijat v Parizu je prišel neki gospod, predstavil se za Sonnette in izjavil, da je morilec lastne žene. Policija ga je uklenila in vsi so šli na njegov dom, odprli z vso silo zaklenjena vrata in našli gospo Sonnette zdravo in veselo v družbi svojega ljubčka. Gospod »morilec« se je opravičil, rekel, da bi trajalo predolgo časa zaslišavanje, ako bi povedal resnico, da bi v tem času lahko utekel ljubček njegove žene, tako pa ima sedaj vsaj priče o njeni nezvestobi. Res je bil kaznovan Sonnette radi zapeljevanja oblasti na 1 teden zapor, toda njemu je bil okajšan dokaz nezvestobe in ločitev se je vršila v kratkem.

Dvojni samomor v vlaku. — Neki trgovec na Dunaju je naznanil policiji, da mu je utekla žena s prostovoljcem Donnerjem, še prej si je pa prisvojila precej denarja. Blizu Dunaja v postaji Hadersdorf sta se dva pasazirja ustrelila v brzovlaku. V teh samomorilcih se je spoznalo ženo trgovca in prostovoljca. Bila sta na mestu mrtva.

Velika sleparija v Lvovu. — V Lvovu so zaprli grško-katoliškega duhovnika Leona Poloszyowicza, trgovca Abrahama Goldberga in posredovalca Jakoba Verlierblerja. Duhovnik in oba žida so izkoristili blaznost posestnika Stanišlava Ossolinskega, kupovali zanj posestva, jih zopet prodali, dokler niso spravili posestnika, Heleno Lewandovsko in Marijo Ossolinsko na beraško palico. Osleparili so jih za več kot en milijon kron. Leon Poloszyowicz je v resnici en far terrible.

Kraljica Marija Pia v proganstvu. — Stara mati portugalskega kralja Manuela, Marija Pia, živi sedaj v Italiji. Sedaj se nahaja v Livorno. Ker ji je dolg čas, osrečuje vsak dan prodajalce in nakupava blago, trak, čipke. Mnogo škatelej pri- nese vsak dan domov. Čez čas se misli na seliti v gradu Caserta, severno od Neapolja kot gos. kraljice-matere Margerite, svoje svakinje.

Debeli pasazir. — Na neki ruski postaji niso mogli spraviti nekega debelega gospoda v vlaku. Vsaka vrata so bila pre-

tesna. V tovrstnem vozu se ni hotel peljati, ker si je kupil listek za prvi razred. Slednjič so ga spravili v sanitetni vagon. Kontrolor mu je med vožnjo odrekel pravico, uporabljati cel vagon in se pritožil na prometno ministerstvo, ki je vso zadevo skupno s finančnim ministerstvom razsodilo tako, da mora plačati debeli pasazir 12 listkov I. razreda za uporabo celoga vagona.

»Hope«-dijamant je zopet na prodaj. — Modri Hope-dijamant je svetovnoznan ne toliko radi dragocenosti, pač pa radi prokletstva, katero se ga drži. Prejšnji njegov lastnik draguljar Habib bi kmalu izgubil življenje. Ladija je zadela ob skale blizu Singapura v Vzhodni Indiji, vse dragocenosti je izgubil, samo Hope-dijamanta ne. Prodaj ga je pod ceno, samo da se je rešil prokletstva. Sedaj ga prodaja neki draguljar v Londonu za 800.000 K.

Izdajatelj lista Punch umrl. — V Londonu je umrl sir William Agnew, izdajatelj znamenitega angleškega šaljivega lista Punch. Pridobil si je velikansko premoženje. Pred 30 leti je kupil znamenito podobo za 250.000 K. 18 dni pozneje mu je bila podoba izrezana iz okvirja in ukradena od neznanega storilca. Čez 25 let je dobil Agnew podobo nepokvarjeno nazaj iz Amerike od anonimnega pošiljatelja.

Požar v Aleksandriji. — V Aleksandriji je zgorela velika zaloga bombaža, last neke nemške družbe. Požar je uničil 5000 bremen bombaža. Škoda znaša 6 milijonov kron in je krita z zavarovalnino.

Velikanski boji proti podganam. — Ker so se pojavili v nekaterih obmorskih mestih na Angleškem slučajni kuge in ker so najhujši razširjevalci kuge podgane, so se začeli pečati po mnogih krajih z odpravo te nadloge. Bakteriolog dr. Heath v Ipswich-u je dognal v podganah in celo v mačkah bacile kuge. V mestu Suffolk so pričeli temeljit boj proti podganam. Udeležuje se ga celo prebivalstvo. Vsak dan se usmrti 10.000 podgan. Radi tega so se začele podgane izseljevati in osrečijo kako drugo mesto.

Mis Le Neve pri Crippenu. — Dr. Crippen, ki je bil pred londonsko poroto obsojen na smrt, si je želel obiska svoje ljubice. Mis Le Neve ga je obiskala v ječi, ostala je pri njeni tri minute in on ji je povedal nekatere svoje sklepe za slučaj usmrtitve.

Z ladje na suho. — Zrakoplovec Mc Curdy namerava vzleteti z parnika »Auguste Viktorija« s svojim letalnim strojem v New-York, kakor hitro se približa ladija luki na 50 milj.

Socijalni demokrat Schuhmeier naslednik dr. Lueger-ja. — Odkar je umrl dr. Lueger, gre s krščansko socijalno stranko navzdol. Ker je bilo spraznjeno poslansko mesto v drugem dunajskem okraju Leopoldstadt po dr. Luegerju, so se vršile v četrtek deželnozbornske volitve, pri katerih je zmagal socijalni demokrat Schuhmeier. Dobil je 1136 glasov več kot njegov nasprotnik Preyer. Krščanski socijanci so se pri volitvah ravno tako obnašali kot se obnašajo naši klerikalci. Schuhmeier je bil naslikan kot libonski revucionar. Laž, obrekovanje, sleparije, podkupovanje, to je bilo klerikalno orožje. S takim orožjem se pa ne zmaguje dolgo časa, to naj si zapomnijo naši in pa kranjski klerikalci.

7% tarifne doklade se dovoli Južni železnici do leta 1917. — Vlada, kakor poroča »Neue Fr. Presse«, dovoli najbrže Južni železnici 7% tarifno doklado do leta 1917 pod pogojem, da Južna železnica ne bo pobirala doklade od nekaterih predmetov, katere določi vlada.

Češki profesorji proti streljanju. — Češki srednješolski profesorji so imeli dne 1. novembra v Pragi zborovanje, na katerem so se na najostrejši način izrekli zoper pouk v streljanju na srednjih šolah.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsejal se računa na vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na delu (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Spretnega krojaškega pomočnika

sprejme takoj Ivan Golob, krojaški mojster v Solkanu.

Fran Navak, brivec Gorica, Gorpska ulica št. 3 se priporoča sl. slov. občinstvu v mestu in na deželi. Postrežba točna in čista. V zalogi se dobi razne toaletne potrebe po zmerni ceni. Prevzema tudi vsa lasničarska dela ter kupuje zmešane ženske lase od K 12 naprej kg.

Proda se nova sekolska obleka

po ugodni ceni in proti gotovem plačilu. Viktor Koletuk — Gorica. Vin Rastello št. 3.

Sans souci

najboljša tuzemska znamka napravljena po francoskem načinu.

Carte d'Or, Carte blanche, Asti spumante, Bakarska vodica.

Gennaro Ossoina, k odlikovana klet šampanjca

Gorica, Via G. Carducci št. 6.

Na zahtevo se pošlje cenike.

Valerij Simčič — Dobrovo

pekovski mojster

priporoča cenj. gg. obmejnim gostilničarjem svoj izvrsten kruh in razno drugo pečivo.

Cene konkurenčne. Izdelek čist in dober. Postrežba strogo slovenska.

Proda se skoraj nova hiša

v Št. Petru pri Gorici.

Ista se nahaja ob državni cesti in v bližini kolodvora. Jako pripravna za gostilno. — Obsega 1 nadstropje, podstrešje in klet. Pri hiši je lep vrt. — Voda v hiši. — Natančen naslov pove naše upravništvo.

Živinski prašek „Minerva“.

Najboljše sredstvo za vzdržati v zdravju ovčjo in govejo živlino. Ta prašek jo odebeli, povisa kravam njih dnevno množino mleka in odpravlja drisko.

ZALOGA:

LEKARNA „MINERVA“, TRST.

Je tudi na prodaj v boljših mirodilnicah. — V Gorici: Virg. Mazzoli. Ako se ga ne dobi, naj se naroči direktno v lekarni „Minerva“ — Trst. — Velika zaloga najboljših specialitet in zdravil.

CENA: Eden zaboječ 80 vin. — 10 zaboječkov 6 K se pošilja povsod poštne prosto

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo »Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici« je z ozirom na premenjena in dne 21. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Dajo svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsake 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2% večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih »Soča« in »Primorec«.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v »Trgovskem domu«.

Načelstvo in nadzorstvo.

Gospodinje, zahtevajte pri vseh trgovinah

KOLINSKO CIKORIJO

iz EDINE slovenske tovarne v Ljubljani.

Težko je dandanes živeti, se kolera širi strašno! Če nočeš za kolero umreti, pohodi bacile z

„OHO!“

P. S. — Tvrda J. Medved plača za vsako novo odobreno klico o čevljih „OHO“ 20 vin. »družbi sv. Cirila in Metoda«. Dijaki dobe nagrado izplačano.

Udlikovana pekarija in sladčarnia

Karol Draščik

v Gorici na Koru v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerjega pečiva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo

po jako zmernih cenah.

Krošnjarij (Hausirerji)

dobijo lepo, sveže in novomodno blago, ki se zelo lahko prodaja ceneje pri naju, kakor če naročajo pri nemodnih trgovinah.

Pregrad & Černetič

Gorica, Trg. Dom.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.
velika zaloga —
— oljkega olja

prve vrste

najboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Molitve, Bari in Nica
 s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — '96, 1'04, 1'12,
 1'20, 1'23, 1'36, 1'44, 1'60, 1'80, 2'—, 2'40,
 za luči po 72 vln.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se
 pušča kupcu do popolne uporabe olja; po
 uporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga
 mila in sveča.

Cene zmerne.



Jakob Šuligoj,
 trgovec z zlatom in s. ebron,

— urar —
 c. kr. državne železnice
GORICA

Gospodarska ulica št. 25

priloga svojo veliko zalogo najfinjših
 švicarskih, precizno izdelanih srebrnih in
 zlatih in vseh drugih ur.

Budilke od kron 3'— n. prej.

Dobro se tudi električne ure za tovarne.

Cene nizke.

Za vsako popravilo se jamči 1 leto.

Peter Gruden & Comp.

Komisijsko & agencijsko podjetje

Stolni trg št. 9. **GORICA** Piazza Duomo št. 9.

Uljudno naznanjam slavnemu občinstvu v mestu in deželi, da zastopam
 sledeče tvrdke:

Zastopstvo in zaloga moke I. Bončar, Domžale
 " umetnega ledu V. Taner, Gorica
 " testenin "Pekatele" Znidaršič & Valentič, Il. Bistrica
 " jedilnega olja F. & G. Macola, Trst
 " raznih likerjev Franjo Pokory, Zagreb
 " zavarovalne zadrage "Croatia" proti požaru, Zagreb
 in razna druga zastopstva.

Priporočam se cenj. rojakom in znancem za obilen obisk z obljubo,
 da se bodem z največjo verno potrudio za točno in solidno postrežbo
 z odličnim spoštovanjem udani

Peter Gruden & Comp.



Velika zaloga dvokoles od
 K 30—300; šivalnih strojev
 od K 30—250; gramofonov od K 15—1500;
 plošče od K 1—4; vsakovrstnih kmetijskih
 strojev, orkestrijonov i. t. d. — Mehanična
 delavnica pri

Batjel-u

Gorica

Stolna ulica 3-4.

Prodaja tudi na mesečne
 obroke. Novi slovenski
 ceniki in lepaki za go-
 stilne, kavarne i. t. d. se pošiljajo na zahtevo,
 poštnine prosti. Najnoveje acetilen svetilke
 za gostilničarje in društva od 8 K naprej.

Novodošli uzorci za
 nastopno sezono

se vdobi po zmernih cenah

v delavnici in trgovini z gotovimi oblekami

== **Anton Krušič,** ==
 krojaški mojster in trgovec
 v Gorici

Tržaška ulica št. 16
 (v lastni hiši).

Opozarja se gg. odje-
 malce, da je došla rav-
 nokar velika množina
 raznorodnih uzorcev blaga
 kakovosti iz avstrijskih in
 angleških tovarnen naj-
 različnejših

za vsaki stan.



Pozor! Ponujajo se vam bo mnogo
 ničrednih ponarejanj.



Zahleva naj se izreče Globin iz
 tovarne Fritz Schulz ml. akc. dr.



Največjo zalogo pehištva na Goriškem z lastno
 mizarско in tapetarsko delavnico ima

Anton Breščak v Gorici

v Gospodarski ulici št. 14 (v lastni hiši).

Velika izber žimnic, blazin za pod glavo,
 ogledal, slik, okvirjev, stolic, itd. ter vse
 potrebno za hišno opravo.

Cene konkurenčne, ker predaja blago lastnega izdelka.

Oglejte si zalogo in prepričajte se!

Zagrebski
Franck 
 kot tovarniško znamko
 priporočujemo **najboljši** pridatek
 kot priznано za kavo!
 Sl. zagan Y 1655, 1:101

V TRGOVSKEM DOMU V GORICI

je največja izbira na novo založenega blaga na Goriškem kakor: sukna, angleškega volnenega blaga
 za kostume, volne za obleke in bluže, Hermelin, Flanelin, Tiroline itd. — Maje, jopice in vse vrste
 pletenin po tovarniški ceni.

Lastna izdelovalnica srajc za dame in gospode.

Poživilja tok krvi,
delovanje živec, utrjuje kožo
proti prehlajenju.

Izvrstno za umivanje glave, ust in
obraza. Izborno sredstvo proti
zobobolu.

FRANCOSKO ŽGANJE „DIANA“

Vaš zdravnik

vam priporoča francosko žganje „Diana“,
ker je prepričan o velikih prednostih
tega žganja za disinfection ust in
osvežujočega upliva na kožo, ki ga
povzroča dodatek Mentola. Glavna snov
franc. žganja „Diana“, je dvakrat des-
tillirano vinsko žganje.



Pri nakupu pazite na znamko. Vsaka
steklenica nosi na zamašku in na
plombi vžgano gorenjo varstveno
znamko.

Domači prijatelj

v pravem pomenu besede, je francosko
žganje „Diana“ in to vsled svoje osve-
žujoče moči, nizke cene in vsestranske
porabnosti.

CENE: 1 mala steklenica . K — 50
1 srednja „ 1-20
1 velika „ 2-40

Prodaja se v vseh trgovinah na drobno
Kjer bi se ne dobilo, naj se obrne na
„Diana“, izdelava franc. žganja družba
z. o. z. Dunaj, L. Hohenstaupfeng 3.



M. Suligoj,
urar
v Gorici, Via della Barriera šte. 43
(pri državnem kolodvoru)

priporoča slav. občinstvu svojo zalogo
švicarskih žepnih in stenskih ur, šival-
nih strojev vsakovrstnih sistemov, dvo-
koles „Puch“, „Steierwalfer“ itd.
Zastopstvo tovarne orkestrijonov
in gramofonov.

Vse pod večletno garancijo.

Lekarna Cristofolletti

v Gorici.

ŽELODOČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.



(Varstvena znamka).

Zdravilna moč teh
kapljic je neprekosljava.
— Te kapljice **vredejo**
redno prebavljanje,
če se jih dvakrat na dan
po jedno žličico popije.
Okrepé pokvarjeni že-
lodec, storé, da zgine
v kratkem času omo-
tica in žirotna lenost (mrtvost). Te
kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofollettijeva pijača iz kine

in železa, najboljši pripomoček pri
zdravljenju s trskinim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

Jesen 1910-1911 Zima

Velikanska izbér zadnjih novosti za moške in ženske obleke.

Ivančič & Kurinčič

Gorica — Gosposka ulica št. 11. — Gorica.

Edino domače slovensko podjetje z modnim in oblačilnim blagom kakor tudi vseh
potrebščin za šivilje in krojače.

Novi dohodi

volnena angleškega blaga za moške
obleke. — Najfinejše bele in barvane
srajce, spodnje hlače, naramnice, ovrat-
nice, ovratniki, zapestnice itd.

Vsakovrstno

žensko perilo kakor: srajce, spodnje
hlače, spodnja krila, predpasniki
itd. itd.

Velika izbér

voine, žime, perja in sploh vsega, kar
spada k posteljini opravi.

Perilo

velika izbér raznega platna in kotenine
za namizno in posteljino opravo.

Največja izbér drobnih predmetov, kakor: vezenin, čipk, trakov, rokovic,
nogovic, svilenih šerp in okraskov za obleke, kakor tudi žametov in svile za okra-
šenje oblek. — Najnovejši in najlepši vzorci svil za bluze. — Ogromna izbéra
volnenih in bombažastih maj za zimo.

Vsakdo naj zahteva vzorce, katere dobi proti vrnitvi, poštne prosto in zastoj na dom.



Odlikovana pekarija in sladčičarna

Andrej Fajt

Gorica Tekališče Frana Josipa šte. 2

Podružnica v ul. Municipio št. 2.

Sprejema naročila za vsakovrstno pecivo najfinejše vrste, pecivo za nove maše, go-
dove, kolače za birmance, poroke itd. — Vsa naročila izvršuje točno in solidno po
želji naročnikov.

Ima na prodaj različno moko, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Vse po zmernih cenah.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun poštno hranilnice šte. 837.315.

Na obnem zboru dne 30. aprila 1910. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z
enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojil-
nica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na var-
ščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1909. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1909.: Zadrugnikov 1891 z deleži v znesku
85.374 kron. — Hranilne vloge: 1.654.661.17. Posojila:
1.643.638.— — Reservni zaklad: 91.740.59. — Vrednost hiš:
254.416.72.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu uljudno nazna-
njam, da sem prevzel zastopstvo tvrde
Albin Boegan v Trstu, ki se peča z
barvanjem, pranjem in čiščenjem oblek,
raznovrstnega blaga, pregrinjaj, kožu-
hovin itd.

Za barvanje se uporabljajo le take
barve, ki so vstrajne in se dajo prati
Močenje sukna, čiščenje oblek in dru-
zega blaga se vrši na parno silo.
Delo se izvršuje po najnovejšem načinu
in z največjo natančnostjo

Pranje in kodranje peres.
Cene zmerne.

Za obila naročila se toplo priporoča

Anton Jug — Gorica

ulica Veturini šte. 3.

Ustanovljena trdka 1866.

J. Drufovka — Gorica

Gosposka ulica 3.

Tovarniška zaloga usnja ter po-
trebščin za čevljarje. — Usnje za
sedlarje in knjigoveze i. t. d.

Lasna strojarna v Črničah.

Odlikovana tovarna nadplato.

Recite vsem damam
da je

LANOL

najboljše

in najfinejše toaletno milo, katero
dela polt nežno in krasno.

1 eleg. karton s 2 kosi velja 2 kroni
in se prodaja v Gorici pri trgovcih:
Toroš, Drobnik in drug, Ivančič & Ku-
rinčič in Fran Novak, Gosposka ulica.

Izgotavlja edino

J. PILNAČEK

c. in kr. dvorni tovarnar toaletnega mila, in
parfumov,

Hradec Hrálové, na češkem

Varstvena znamka: „Sido“
Miniment. Capsici comp.
Nadomestek za

Anker-Pain-Expeller

je povsod pripoznano kot najboljšo
sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno
80 vin., K 1-40 in 2— se dobi po
vseh lekarnah. Pri nakupu tega, tako
priljubljenega domačega zdravila, se je
posluževati le originalnih steklenic v
skatljah z našo varstveno znamko „si-
drom“, ker le tako je zagotovljeno, da
je izdelek pravi.

Dr. RICHTERJEVA LEKARNA
pri „zlatem levu“ v Pragi
Janbathgasse šte. 3. nova.
Osvetlo razpisovanje.